

REPUBLIKA HRVATSKA
GRAD ZAGREB

GRADSKI URED ZA GOSPODARSTVO,
EKOLOŠKU ODRŽIVOST I STRATEGIJSKO PLANIRANJE

Odjel za statističke i analitičke poslove

PRIOPĆENJE

16. svibnja 2022.

TRGOVINA NA MALO SIJEČANJ – OŽUJAK 2022.

Pad prometa od trgovine na malo u prvom tromjesečju 2022. za 11,6% u odnosu na četvrto tromjesečje 2021.

U Gradu Zagrebu, od siječnja do ožujka 2022. u odnosu na razdoblje od listopada do prosinca 2021., ukupan promet od trgovine na malo, prema nominalnim indeksima, pao je za 11,6%. Najveći pad prometa od trgovine na malo bilježe djelatnosti Trgovina na malo internetom ili poštom za 36,2% te Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima) za 21,0%.

Porast prometa trgovine na malo na godišnjoj razini od 11,6%

Promet od trgovine na malo od siječnja do ožujka 2022. u odnosu na isto razdoblje 2021. porastao je za 11,6%. Sve djelatnosti ostvarile su porast prometa od trgovine na malo, a najveći porast prometa zabilježen je u djelatnosti Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima u specijaliziranim prodavaonicama za 28,6%, a najmanji porast bilježi Trgovina na malo internetom ili poštom za 2,3%.

Deset trgovačkih struka ostvarile su porast prometa na godišnjoj razini

U razdoblju od siječnja do ožujka 2022. u usporedbi s istim razdobljem 2021., porast prometa ostvarilo je deset trgovačkih struka koje čine 99,6% ukupnog prometa, dok je u jednoj trgovačkoj struci, koja čini 0,4% ukupnog prometa trgovine na malo, promet pao.

Najveći porast prometa u razdoblju od siječnja do ožujka 2022. u odnosu na isto razdoblje 2021. ostvarile su trgovačke struke Motorna goriva i maziva za 28,8% te Audio i videooprema, željezna roba, boje i staklo, električni aparati za kućanstvo, namještaj i drugi proizvodi za kućanstvo za 11,5%.

Pad prometa u prvom tromjesečju 2022. u odnosu na isto razdoblje 2021. bilježi trgovačka struka Ostala trgovina na malo izvan prodavaonica za 1,7%.

Najveći utjecaj na rast prometa imala je trgovačka struka Motorna goriva i maziva

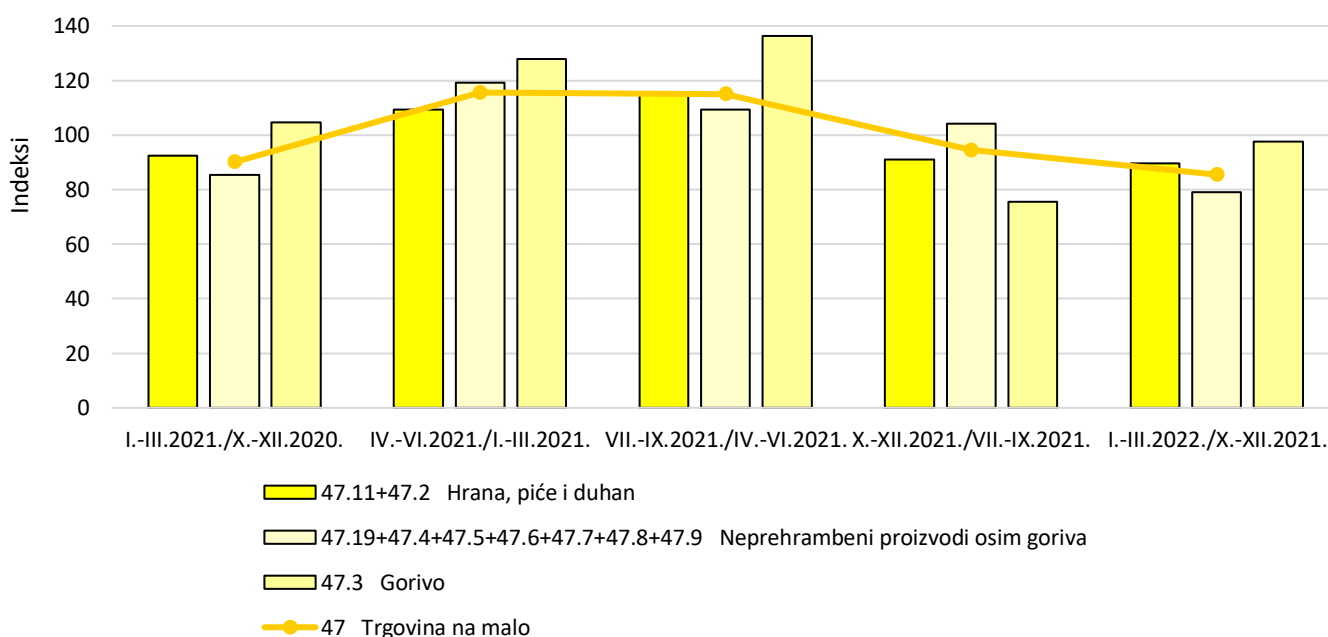
Najveći utjecaj na rast nominalnog prometa od trgovine na malo prema trgovačkim strukama, u razdoblju od siječnja do ožujka 2022. u usporedbi s istim razdobljem 2021., imala je trgovačka struka Motorna goriva i maziva s utjecajem na ukupni indeks prometa od 8,9%, i rastom prometa za 28,8%.

Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a)¹⁾ bilježi pad prometa na mjesečnoj, a porast prometa na godišnjoj razini

Ukupan promet što su ga ostvarili poslovni subjekti registrirani u Gradu Zagrebu kojima je trgovina na malo pretežna djelatnost (razvrstani u odjeljak 47 NKD-a 2007.) bilježi pad od 14,3% u prvom tromjesečju 2022. u odnosu na četvrto tromjesečje 2021., dok je na godišnjoj razini ostvaren porast od 8,7%.

¹⁾ Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) jest promet što ga ostvaruju svi poslovni subjekti kojima je trgovina na malo pretežna djelatnost te su razvrstani u odjeljak 47 NKD-a 2007.

G 1. LANČANI INDEKSI TRGOVINE NA MALO U 2020, 2021. I 2022.

Izvor: DZS; obrada: GUGEOSP - Odjel za statističke i analitičke poslove

1. NOMINALNI INDEKSI PROMETA PREMA PRETEŽNOJ DJELATNOSTI POSLOVNOG SUBJEKTA PREMA NKD-u 2007.

	Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) ¹⁾		Promet od trgovine na malo	
	<u>I. - III. 2022.</u> X. - XII. 2021.	<u>I. - III. 2022.</u> I. - III. 2021.	<u>I. - III. 2022.</u> X. - XII. 2021.	<u>I. - III. 2022.</u> I. - III. 2021.
Ukupno	85,7	108,7	88,4	111,6
47 Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	85,7	108,7	85,5	107,5
47.11 + 47.2 Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	89,5	102,6	89,6	102,6
47.19 + 47.4 + 47.5 + 47.6 + 47.7 + 47.8 + 47.9 Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima)	79,6	107,7	79,0	107,3
47.3 Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima u specijaliziranim prodavaonicama	93,3	130,2	97,6	128,6
47.91 Trgovina na malo internetom ili poštom	65,1	105,1	63,8	102,3
47 - 47.3 Trgovina na malo, osim specijalizirane trgovine motornim gorivima i mazivima	84,3	105,1	83,9	104,9
Ostale djelatnosti (izvan odjeljka 47)	-	-	96,6	123,4

¹⁾ Vidi Metodološka objašnjenja.

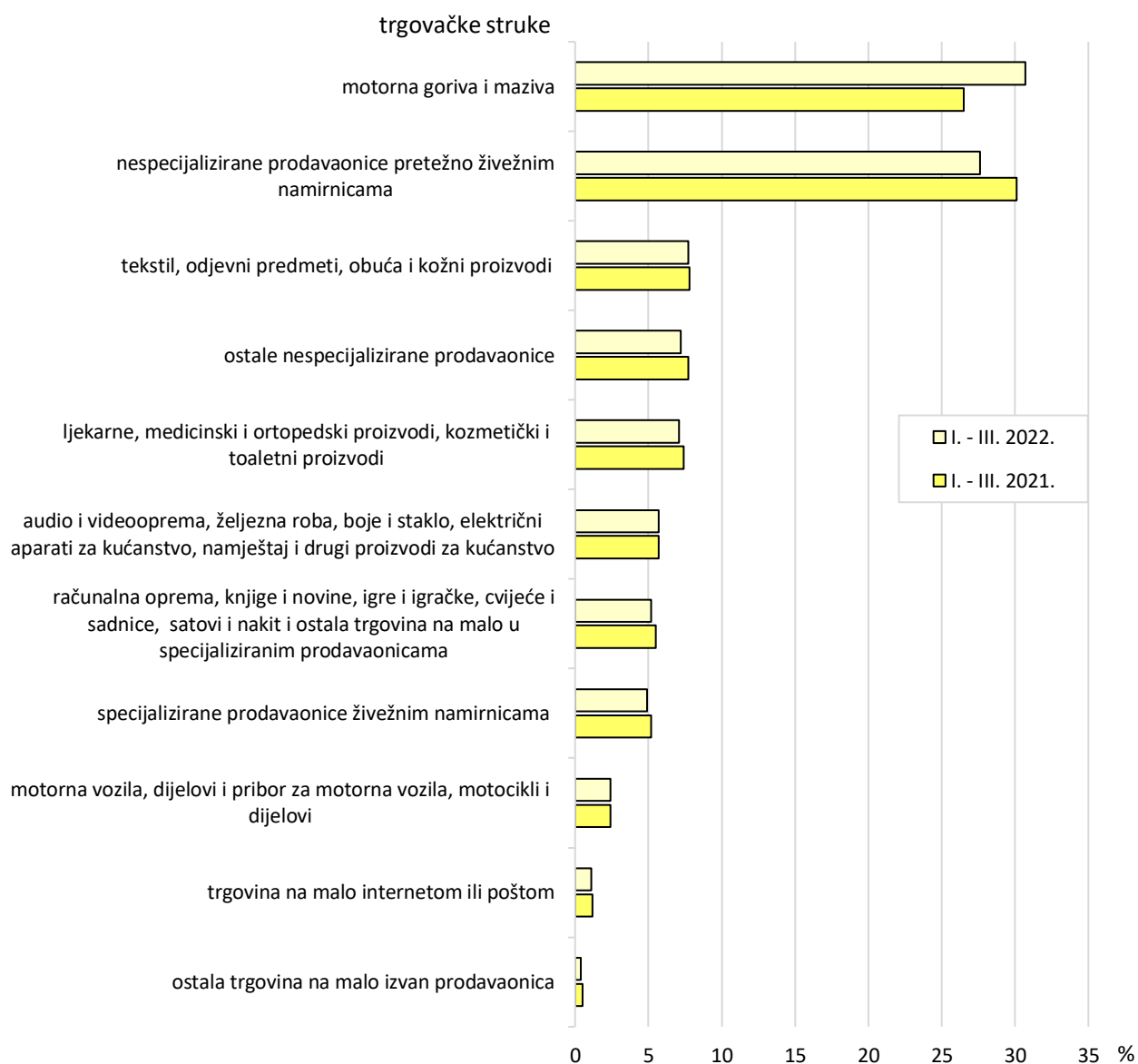
Izvor: DZS

2. NOMINALNI INDEKSI PROMETA OD TRGOVINE NA MALO PREMA TRGOVAČKIM STRUKAMA

	Udio u ukupnom prometu, % I. - III. 2022.	Utjecaj na ukupan indeks ¹⁾ , % <u>I. - III. 2022.</u> I. - III. 2021.	Indeksi prometa	
			<u>I. - III. 2022.</u> X. - XII. 2021.	<u>I. - III. 2022.</u> I. - III. 2021.
Ukupno	100,0	-	88,4	111,6
Ukupno, osim motornih vozila i motocikala, njihovih dijelova i pribora te motornih goriva i maziva	66,9	-	84,0	105,3
01 + 03 + 04 Motorna vozila, dijelovi i pribor za motorna vozila, motocikli i dijelovi	2,4	0,2	93,4	108,4
30 Motorna goriva i maziva	30,7	8,9	99,2	128,8
11 Nespecijalizirane prodavaonice pretežno živežnim namirnicama	27,6	0,6	89,3	102,2
19 Ostale nespecijalizirane prodavaonice	7,2	0,2	75,9	103,4
21 + 22 + 23 + 24 + 25 + 26 + 29 Specijalizirane prodavaonice živežnim namirnicama	4,9	0,4	90,3	107,8
73 + 74 + 75 Ljekarne, medicinski i ortopedski proizvodi, kozmetički i toaletni proizvodi	7,1	0,6	86,6	107,9
51 + 71 + 72 Tekstil, odjevni predmeti, obuća i kožni proizvodi	7,7	0,8	69,0	110,5
43 + 52 + 54 + 59 + 63 Audio i videooprema, željezna roba, boje i staklo, električni aparati za kućanstvo, namještaj i drugi proizvodi za kućanstvo	5,7	0,7	96,2	111,5
41 + 42 + 53 + 61 + 62 + 64 + 65 + 76 + 77 + 78 Računalna oprema, knjige i novine, igre i igračke, cvijeće i sadnice, satovi i nakit i ostala trgovina na malo u specijaliziranim prodavaonicama	5,2	0,3	82,4	106,2
91 Trgovina na malo internetom ili poštom	1,1	0,0	63,1	101,7
79 – 89 + 99 Ostala trgovina na malo izvan prodavaonica	0,4	0,0	88,9	98,3

¹⁾ Vidi Metodološka objašnjenja.

G 2. STRUKTURA PROMETA TRGOVINE NA MALO PREMA TRGOVAČKIM STRUKAMA, SIJEČANJ - OŽUJAK, 2021. I 2022.

Izvor: DZS; obrada: GUGEOSP - Odjel za statističke i analitičke poslove

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA¹⁾

Izvor podataka

Podaci o prometu od trgovine na malo rezultat su redovitog istraživanja Mjesečni izvještaj trgovine na malo (obrazac TRG-1) i administrativnih izvora podataka (datoteka fiskalizacije Porezne uprave).

Podaci se prikupljaju pomoću mrežne aplikacije (tzv. CAWI). Izvještajne jedinice neposredno ispunjavaju podatke na e-obrascu TRG-1, koji se nalazi na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

Metodologija istraživanja temelji se na Uredbama Vijeća Europske zajednice br. 1165/98 o kratkoročnim statistikama (Dodatak C), 1158/05 i 1503/06, Uredbi (EU) br. 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika i Uredbi Komisije (EU) br. 2020/1197.

Istraživanje se provodi na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.).

Od 2022. priopćenje Trgovina na malo objavljuje se u tromjesečnoj periodici.

Obuhvat i usporedivost

Istraživanjem su obuhvaćeni poslovni subjekti (pravne osobe i obrtnici) koji su prema pretežnoj djelatnosti registrirani u trgovini na malo (odjeljak 47 NKD-a 2007.). Obuhvaćeni su i izabrani poslovni subjekti iz ostalih djelatnosti ako ostvaruju promet u trgovini na malo.

Istraživanje se provodi metodom uzorka. Okvir za izbor uzorka jesu poslovni subjekti ili njihovi dijelovi registrirani u Statističkome poslovnom registru Državnog zavoda za statistiku. Od 2021. okvir za izbor uzorka proširen je s pomoću administrativnog izvora podataka (datoteka fiskalizacije Porezne uprave).

Uzorak je podijeljen na stratumne prema pretežnoj djelatnosti i veličini poslovnog subjekta. Poslovni subjekti prema pretežnoj djelatnosti razvrstani su na temelju NKD-a 2007. (NN, br. 58/07. i 123/08.), a prema veličini na razrede od 1 do 7.

Kriterij za određivanje veličine poslovnog subjekta jest broj zaposlenih. Poslovni subjekti veličine 1 jesu oni s 0 – 4 zaposlenih, veličine 2 s 5 – 9 zaposlenih, veličine 3 s 10 – 19 zaposlenih, veličine 4 s 20 – 49 zaposlenih, veličine 5 s 50 – 99 zaposlenih, veličine 6 sa 100 – 249 zaposlenih i veličine 7 s 250 i više zaposlenih. Za poslovne subjekte kojima je pretežna djelatnost izvan trgovine upotrebljava se broj zaposlenih u trgovinskim djelatnostima.

Uzorkom su obuhvaćeni svi poslovni subjekti s 10 i više zaposlenih te slučajnim uzorkom izabrani poslovni subjekti koji imaju manje od 10 zaposlenih.

Primjenom novog Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.) došlo je do promjene u načinu obrade podataka o prometu trgovine na malo u Gradu Zagrebu. Od rujna 2020. podaci se obrađuju prema sjedištu poslovnog subjekta (organizacijski princip), tj. obuhvaćeni su poslovni subjekti registrirani u Statističkome poslovnom registru Državnog zavoda za statistiku sa sjedištem u Gradu Zagrebu.

Mjesečni podaci o prometu trgovine na malo obrađeni prema sjedištu poslovnog subjekta za 2019. i 2020. dostupni su u Excel formatu na poveznici [Trgovina na malo](#).

Definicije

Promet je vrijednost svih prodanih roba i obavljenih usluga na tržištu tijekom mjeseca, bez obzira na to jesu li naplaćene. U promet je uključen porez na dodanu vrijednost. Promet u trgovini na malo prati se kao ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) i promet od trgovine na malo.

Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) jest promet što ga ostvaruju svi poslovni subjekti kojima je trgovina na malo pretežna djelatnost (razvrstani u odjeljak 47 NKD-a 2007.).

Promet od trgovine na malo jest promet što ga ostvaruju svi poslovni subjekti koji tu djelatnost obavljaju bez obzira na pretežnu djelatnost u kojoj su registrirani.

Trgovačke struke predstavljaju stvarni pretežni asortiman prodaje u trgovini na malo koji se također određuju na osnovi NKD-a 2007.

Nominalni indeksi prometa prikazuju kretanje prometa u tekućim cijenama.

Utjecaj na ukupan indeks pokazuje umnožak udjela trgovačke struke u ukupnom prometu i stope rasta ili pada prometa u tromjesečju tekuće godine u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine podijeljen sa 100.

¹⁾ Izvor: DZS

Kratice

br.	broj
DZS	Državni zavod za statistiku
GUGEOSP	Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje
NKD 2007.	Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007.
NN	Narodne novine
tj.	to jest
tzv.	takozvani

Znakovi

-	nema pojave
%	postotak

Priradio i objavio Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje
Odjel za statističke i analitičke poslove
telefon: 01/610-1950
<http://www.zagreb.hr/>
e-mail: statistika@zagreb.hr
Sv. Ćirila i Metoda 5, Zagreb

MOLIMO KORISNIKE PRIOPĆENJA DA PRILIKOM KORIŠTENJA PODATAKA OBVEZNO NAVEDU IZVOR.